

LAUDATIO

Domnului Profesor Dr. José Luis de la Cuesta Arzamendi,
de la Universidad del País Vasco
cu ocazia acordării titlului de *Doctor Honoris Causa* al
Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

28 octombrie 2011

www.uaic.ro

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

Laudatio

În onoarea Domnului Profesor universitar doctor José Luis de la Cuesta Arzamendi cu ocazia acordării Titlului de *Doctor Honoris Causa* al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Stimate domnule Rector,

Stimați membri ai Senatului Universității,

Distinși oaspeți,

Doamnelor și domnilor,

Școala ieșeană de drept trăiește astăzi un moment de excepție, cu totul memorabil, prin care Universitatea noastră și implicit Facultatea de Drept omagiază personalitatea domnului profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi.

Acordarea de către Senatul Universității „Alexandru Ioan Cuza” a titlului de *Doctor Honoris Causa*, domnului profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi constituie o importantă recunoaștere academică a unei personalități ilustre și incontestabile în viața științifică internațională.

Menționarea meritelor care ne îndreptățesc să înmănăm profesorului José Luis de la Cuesta Arzamendi cea mai înaltă distincție ce poate fi acordată de către o instituție academică constituie o sarcină

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

delicată întrucât din multitudinea realizărilor sale nu putem prezenta decât o selecție.

Domnul profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi s-a născut la 6 noiembrie 1955 la San Sebastián (Guipúzcoa), Spania. Pasiunea domniei sale pentru știința dreptului a debutat în anul 1972 cu studiile universitare la Universitatea Valladolid, San Sebastian, Spania, pe care le-a finalizat în 1977 cu mențiunea *Sobresaliente y Premio Extraordinario* și este dovedită printr-o carieră academică de peste 34 ani, strâns legată de această instituție. A obținut în 1979, Diploma de studii superioare în Criminologie la Universidad Complutense de Madrid. Cariera academică a continuat cu obținerea titlului științific de Doctor în Drept în anul 1981, la Facultatea de Drept a Universității Valladolid, San Sebastian, cu mențiunea *Sobresaliente "cum laude"*, *Premio Extraordinario* din partea Facultății de Drept.

Domeniul de cercetare în care s-a remarcat profesorul José Luis de la Cuesta Arzamendi este Dreptul penal atât din perspectivă normativă cât și din perspectiva politicii penale a statelor, precum și alte materii ale științelor penale: Criminologie, Drept penal european, Drept internațional penal.

Activitatea de cercetare științifică a fost marcată de stagii de cercetare desfășurate la instituții prestigioase din Europa și dinafara continentului european, dintre care amintim Université de Pau et des Pays de l'Adour (Franța), University of Edinburgh (Marea Britanie), Université Catholique de Louvain (Belgia), Max-Planck Institut für

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

Strafrecht (Germania), DePaul University (Chicago, USA), University of Nevada-Reno (USA).

În prezent, domnia sa este profesor la Facultatea de Drept a Universității din Țara Bascilor (Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatea), căreia s-a alăturat după finalizarea studiilor, asigurând formarea generațiilor de juriști în problematica *dreptului penal, dreptului procesual penal și a dreptului penal internațional*. Activitatea didactică este dublată de importante responsabilități științifice, dintre care amintim funcția de Director al Institutului Basc de Criminologie (Instituto Vasco de Criminología).

Ca o dovadă de recunoaștere și apreciere internațională a valorii cercetărilor și inovațiilor din cadrul activității academice și de cercetare, începând cu anul 2004, domnul profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi ocupă funcția de *Președinte al Asociației Internaționale de Drept Penal* (Association Internationale de Droit Pénal-AIDP), fiind primul președinte de naționalitate spaniolă al prestigioasei instituții, numele său fiind astfel asociat unor mari specialiști ai dreptului penal ca Franz von Liszt, Hans Heinrich Jescheck sau Cherif Bassiouni.

Dimensiunea internațională a profesorului de la Cuesta s-a manifestat încă de la primii pași ca student. În urma participării, în anul 1976, la seminarul cu tema *Legea penală internațională*, organizat de Institutul Internațional Superior pentru Științe Penale din Siracuza (Italia), a stabilit contacte strânse cu un grup de specialiști străini în științe penale și colaborări ulterioare, grup care a ajuns să

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

ocupe funcții de conducere în cadrul Asociației Internaționale de Drept Penal.

Ilustrul profesor M.Cherif Bassiouni a fost ales în 1989 președinte al Asociației Internaționale de Drept Penal, iar domnul profesor Jose Luis de la Cuesta a făcut parte din Comitetul Executiv și ulterior a ocupat funcția de Secretar general adjunct, o poziție care a fost reînnoită cu ocazia congreselor succesive până în anul 2004. Activitatea domniei sale de-a lungul anilor în cadrul Asociației a fost una foarte intensă, marcată de organizarea a numeroase congrese internaționale pentru dezbaterea unor subiecte controversate de drept penal internațional.

Activitatea științifică prodigioasă a profesorului José Luis de la Cuesta Arzamendi este reflectată de vizibilitatea internațională ridicată a personalității sale, concretizată prin ocuparea unor funcții la instituții academice de cercetare din Europa, dintre care menționăm poziția de Director al Cursurilor de vară al Universității din Țara Bascilor, adjunct al Societății Basce de Studii din anul 2005, membru în International Scientific Advisory Board (Fachbeirat) la Max Planck Institut für ausländisches und internationales Strafrecht (Freiburg, Germania din 2008), membru în Consiliul Director (Board of Directors) al Societății Internaționale de Criminologie (International Society of Criminology), membru în Conseil d'Administration al Instituto Superiore Internazionale di Scienze Criminali (Siracusa, Italia), membru în Consiliul Director al Centrului Internațional de Investigații asupra delinvenței, marginalizării și relațiilor sociale (Centro

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

Internacional de Investigación sobre la Delincuencia, la Marginalidad y las Relaciones Sociales, San Sebastián), membru al Academiei Jakiunde, președinte al Fundației Hurkoa, redactor Șef al Revistei Internaționale de Drept Penal (Revue Internationale de Droit Pénal/International Review of Penal Law) în perioada 1987-2004. A colaborat și cu organizații internaționale interguvernamentale, cum este Consiliul Europei în Proiectul comun al acestuia și al Comisiei Europene cu privire la executarea pedepselor în Armenia.

Dedicarea domnului profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi pentru știința dreptului nu putea fi egalată decât de preocuparea pentru inovația pe plan științific. Valoarea științifică deosebită a cercetărilor domniei sale în domeniul dreptului penal (național, european și internațional) este reflectată de acordarea titlului de profesor de onoare la Northwest University of Politics and Law (Xi'an, China) din septembrie 2006. De asemenea, domnul profesor José Luis de la Cuesta a avut statutul de profesor invitat la universități prestigioase dintre care menționăm Katholieke Universiteit, Leuven (Belgia), Pontificia Universidad Católica de Chile, Université de Pau et des Pays de l'Adour (France), Université de Paris XII (France), Renmin University (Beijing, China), Beijing Normal University (China), Northwest University of Politics and Law (Xi'an, China).

Contribuția domniei sale la sistematizarea dreptului penal și dimensiunea interdisciplinară a subiectelor abordate este reflectată de o impresionantă activitate publicistică aflată sub semnul rigorii și inovației științifice. În plan central, se reliefează o atentă analiză a

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

unor aspecte delicate și complexe ale științelor penale, ce descriu o arie extinsă de cercetare, de la dimensiunea filosofică a dogmelor și pragmatismului în dreptul penal la victimologie și problematica globalizării justiției penale, într-o îmbinare complexă a metodei juridice de cercetare cu metodologia științifică proprie criminologiei, analiza juridică fiind completată de viziunea asupra realității sociale în care urmează să se realizeze aplicarea normelor.

Printr-un exercițiu de sinteză, vom prezenta subiectele de cercetare ale celor peste 114 de lucrări de specialitate în calitate de autor sau coautor publicate la edituri de prestigiu din Spania și Europa alături de cele peste 80 de articole ale domnului profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi: studiul principiilor fundamentale ale dreptului penal, a implicațiilor sociale ale dezincriminării, problematicii pedepsei capitale, a posibilității și avantajelor instituirii unor pedepse alternative la privarea de libertate, a sistemului deschis de executare a pedepselor, a regulilor antrenării răspunderii penale a persoanelor juridice, a interferenței dintre dreptul penal și manipularea genetică, a percepțiilor și reprezentărilor sociale cu privire la delincvență și insecuritate ori măsuri concrete pentru prevenirea infracționalității.

Alăturat acestor teme de studiu regăsim elemente ale dimensiunii internaționale a dreptului penal prin subiecte dintre care amintim folosirea legitimă a forței, analiza critică și propuneri cu referire la legislație anti-teroristă, interzicerea torturii, asigurarea protecției efective a drepturilor fundamentale ale omului prin

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

mecanismului dreptului penal, regimul juridic al străinilor și imigrarea, măsuri anti-fraudă cu privire la veniturile UE.

Prima publicație individuală a domnului profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi a apărut în anul 1982, având titlul *El trabajo penitenciario resocializador (Funcția de resocializare a muncii în penitenciar)*, care reia conținutul tezei sale de doctorat ce a materializat demersul de cercetare în domeniul Dreptului penitenciar, foarte puțin studiat la acel moment. Lucrarea a devenit și continuă să fie considerată una de referință în acest domeniu.

În anul 1990 a publicat lucrarea *El delito de tortura. Concepto. Bien jurídico y estructura típica del art. 204 bis del Código Penal (Infrațiunea de tortură. Conținutul și structura juridică conform articolului 240 bis din Codul penal)* în care este analizată sancționarea torturii de normele naționale penale prin raportare la reglementările internaționale.

Bogata și neobosita activitate de cercetare a domniei sale a relevat și aspecte ale implicațiilor infrațiunilor relative la consumul de droguri și alte produse stupefiante, participând în comisia de cercetare a guvernului basc, în 1986, la pregătirea proiectului de lege privind dependența de droguri, studiile sale aflându-se la baza textului legislativ.

Un alt domeniu de preocupare a fost reprezentat de infrațiunile contra mediului, subiect ce s-a aflat în atenția specialiștilor ulterior publicării unui studiu asupra reglementării germane în această privință, în anul 1982.

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

Activitatea de cercetare a domnului profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi a constat și în participarea în peste 60 de proiecte de cercetare internaționale și naționale desfășurate la instituții de prestigiu și tradiție ca Universitatea din Siracusa (Italia), DePaul University (Statele Unite ale Americii), Irish Centre for Human Rights (Irlanda). Tematica proiectelor de cercetare ale domniei sale acoperă aspecte particulare ale științelor penale: problema incompatibilității pedepsei cu moartea cu principiul umanismului dreptului penal, protecția drepturilor fundamentale ale omului și corelația cu normele penale, combaterea traficului de droguri, infracțiuni de terorism, instituții fundamentale de drept internațional penal și drept penal european.

Prin vastitatea subiectelor de cercetare acoperite și prin abordările originale consacrate în cuprinsul unui număr impresionant de lucrări, domnul profesor José Luis de la Cuesta Arzamendi este în prezent o personalitate marcantă a domeniului științelor penale deosebit de apreciată în spațiul academic european, și implicit cel românesc. Nu putem fi decât onorați de a fi prezentat în acest cadru rezultatele activității domniei sale.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași conferă astăzi titlul de *Doctor Honoris Causa* domnului profesorului José Luis de la Cuesta Arzamendi, în recunoașterea excelenței activității sale academice și prin aprecierea contribuției sale originale la prestigiul și dezvoltarea dreptului penal și a științelor penale.

Elogiu: Pare-se că perfecțiunea e atinsă nu atunci când nu mai este nimic de adăugat, ci când nu mai este nimic de înlăturat.

COMISIA DE ÎNTOCMIRE A LAUDATIO

Președinte

Profesor Doctor **Vasile IȘAN**

Rector al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Membri:

Profesor Doctor **Henri LUCHIAN**

Pro-rector pentru Relații Internaționale al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Profesor Doctor **Tudorel TOADER**

Decan al Facultății de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Profesor Doctor **Grigore THEODORU**

Facultatea de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Conferențiar Doctor **George ANTONIU**

Președinte al Asociației Române de Științe Penale

Director al Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române

Profesor Doctor **Viorel PAȘCA**, Facultatea de Drept, Universitatea de Vest din Timișoara

Iași, 28 octombrie 2011